

af hjælpere til det administrative arbejde. Det kan, kan jeg sige til hr. Thor Pedersen, skyldes min ringe kapacitet til at kapere det vanskelige sprog, men det kan vi jo diskutere senere.

Jeg mener, at uoverskueligheden og det, der mest nærmer sig flimmer, i høj grad skyldes det kæmpemæssige persongalleri, som i en meget sammentrængt tidsperiode under nærmest panikagtige arbejdsforhold gennemførte et utal af møder, telefonsamtaler, udveksling af syns-punkter i så hastig en rækkefølge, at vidneudsagnene bærer præg af, at de medvirkende nærmest har opgivet at holde styr på tingene. Især gælder dette de beslutninger, som blev truffet i de sidste timer, inden den altafgørende telefax til Sparekassen Nordjylland blev afsendt sent på natten til den 23. august 1993.

Det er ikke mit ærinde at nedgøre de mange personer, der har været involveret i redningsaktionen for Himmerlandsbankens kundekreds, for det var jo det, det var: en redningsaktion. På trods af de tab, mange indskydere led, var det en aktion, der lykkedes. Især når alternativet tages i betragtning: en hel egn, der gik i sort. Dette hensyn til Hobro og omegn kommer helt klart til udtryk i mange af de vidneudsagn, som ligger i redegørelsen fra ministerierne, fra Finanstilsynet, alle sammen fra personer, der satsede hårdt på en løsning.

Den anden part i sagen, den, der skulle tage Himmerlandsbankens efterladenskaber på sig, var, hvis man skal tro beretningen – og det kan jeg ikke finde grund til ikke at gøre – i en taktisk gunstig position. Spar Nord blev opfordret – ja, nærmest tryglet om at gå ind i forhandlingen om en overtagelse. Spar Nord var ikke stærkt interesseret i at være redningskrans for Hobro og omegn og bakkede gentagne gange ud af forhandlingerne. Og da Spar Nord's krav for overtagelsen var blevet præsenteret og det store opbud af eksperter vandede sig, truede Spar Nord igen med at forlade forhandlingerne. Man spillede på, at man var den eneste mulige redning.

Sent på natten til den 23. august fik Spar Nord så endelig det tilsagn, man havde ønsket, og så kunne et nyt afsnit af balladen begynde. For Spar Nord mente, de havde fået noget andet end det, modparten mente de havde givet. En sådan uoverensstemmelse ville normalt være at afgøre i en retssag, men det blev der altså ikke noget af i denne omgang.

Beretningen her blev det foreløbige resultat af den undersøgelse, et enigt Folketing satte i værk for ca. 11 måneder siden. Og beretningens kon-

klusion er tydelig: Spar Nord fik det, de bad om. Der blev leveret noget andet end det, man havde troet, og hvad værre er: Det, der blev leveret, var ulovligt.

Det er dér, vi står nu. Spar Nord's retsstilling var undersøgelsesrettens egentlige opgave, og den retsstilling er nu klarlagt. Spar Nord har ret til et skattemæssigt fradrag, og det er under de givne omstændigheder ikke lovligt. Men fordi Spar Nord's modpart skabte forventninger om fradraget som ren og skær betaling for at redde Hobro og omegn, er Spar Nord også berettiget til dette fradrag uanset konstaterede tab eller ej.

Men vi har med tilfredshed noteret, at statsministeren allerede har bebudet, at der vil blive bragt orden i de økonomiske forpligtelser, som vi som stat naturligvis har over for den modpart, man har forhandlet med.

Tilbage står placeringen af ansvaret for, at tingene kunne gå så skævt, og at så graverende misforståelser kunne opstå. Beretningen siger udtrykkeligt, at den ikke i sig selv kan danne grundlag for placering af et retligt ansvar. Der skal med andre ord mere til: flere undersøgelser eller retssager eller tjenstlige undersøgelser og desuden politiske bedømmelser.

Utålmodige borgere vil selvfølgelig sige: Ikke flere undersøgelser, nu må det være slut! Jeg vil erindre om, at dette Ting var enigt om, at denne undersøgelsesret skulle kortlægge Sparekassen Nordjyllands retsstilling. Når det var klart, måtte ansvar for eventuelle fejl efterfølgende placeres. Det er den anden fase.

Efter at have studeret rapporten tror jeg ikke, man skal gøre sig forestillinger om, at der i denne sag er én skurk, én bagmand eller ét kludrehoved, det være sig politiker eller embedsmand, som ved at få hugget hovedet af og få båret det frem for offentligheden på et fad vil få den samme offentlighed til at drage et lettelsens suk over, at den skyldige endelig har modtaget sin retfærdige dom.

Tværtimod tyder meget på, at der er mange kokke om at fyndærve denne ret. Misforståelser, unkladelsessynder, forglemmelser, sjuskefejl, træthed og andre menneskelige svagheder kender vi alle til. Når der som i denne sag er så mange mennesker i så hektisk og ukoordineret aktivitet under et sådant tidspres, kan fejl nemt opstå både på ministerside og på embedsmandsside.

Nogle fejl vil blive afprøvet i det sædvanlige tjenestemandretlige system. Det er i forvejen betænkeligt, at der i en undersøgelse af den ty-